

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122343407
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Mičietová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6122343407.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne A. A., nar. XX.X.XXXX, B., C. XX, zast. JUDr. Tomášom Čverčkom, advokátom, Košice, Čajakova 5 proti žalovanému Mestu Košice, Košice, Tr. SNP 48/A, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 767,30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 42C/37/2022 z 13. marca 2023

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice II (v ďalšom „súd prvej inštancie“, prípadne aj len „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.), stranám sporu náhradu trov konania nepriznal (výrok II.) a návrh žalobkyne na prerušenie konania zamietol (výrok III.).

2. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že si žalobkyňa nárok uplatnila titulom vydania bezdôvodného obohatenia tvrdiac, že je podielovou spoluvlastníčkou pozemkov, ktoré užíva žalovaný už od roku 1957, kedy začal na týchto pozemkoch realizovať výstavbu verejnej zelene, pričom užíva pozemky žalobkyne vo výmere 73,30 m² bez akejkoľvek náhrady, čím tvrdila, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného, ktorý získal plnenie bez právneho dôvodu a žiadala o vydanie tohto bezdôvodného obohatenia. Žalovaný argumentoval tým, že na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom konania, sa nachádza verejná zeleň a predmetná lokalita tzv. Borovicový háj, mala charakter verejnej zelene už pred rokom 1990, a teda na právne vzťahy z toho vyplývajúce je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 66/2009 Z.z., v zmysle ktorého platí, že k pozemkom vo vlastníctve žalobkyne vzniklo zo zákona vecné bremeno v prospech žalovaného, ktoré mu zakladá právny titul na ich užívanie. Pripustil, že primeraná náhrada je na mieste, avšak s poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, pre prípad posúdenia žalobkyňou uplatneného nároku ako nároku na finančnú náhradu za zákonom zriadené vecné bremeno, vzniesol námietku premlčania s tým, že jednorazová náhrada za zriadenie vecného bremena vzniká vlastníčkovi zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. a premlčuje sa v trojročnej premlčacej dobe, ktorá uplynula 1.7.2012.

Súd pri posudzovaní otázky, či na vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným možno aplikovať zákon č. 66/2009 Z.z., citujúc § 1 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vymedzil, že základnou podmienkou vzniku zákonného vecného bremena v zmysle zákona č. 66/2009 Z.z. je skutočnosť, že stavby postavené na cudzom pozemku prešli do vlastníctva obce z vlastníctva štátu podľa osobitného predpisu, čo obdobne platí aj pre verejnú zeleň. Konštatoval, že pozemky, ktoré sú predmetom konania, sú evidované na LV ako zastavaná plocha a nádvorie s určeným spôsobom využívania – 18, t.j. pozemok, na ktorom je dvor (parc. č. 4311/78, 4311/82 a 4312/2) a tiež pozemky evidované ako ostatné plochy

s určeným spôsobom využívania pozemku – 29, t.j. pozemok, na ktorom je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke užívanie. V danom prípade spôsob, akým sú pozemky reálne využívané uviedol, že popísal znalec v posudku č. 7/2018 tak, že ide o pozemky nachádzajúce sa v zastavanom území obce, na ktorých sa nachádza les s porastom prevažne listnatých stromov, lokalita slúži ako oddychová zóna pre obyvateľov mesta a je využívaná na oddychovo-relaxačné účely. Súd ustálil, keďže zákon č. 66/2009 Z.z. a ani iný právny predpis nedefinujú, čo treba rozumieť pod pojmom verejná zeleň, že lokalitu Borovicový háj možno označiť za zeleň, lebo toto územie bolo od roku 1985 cielene budované ako park pre Košice. Keďže celé toto územie je prístupné verejnosti bez obmedzenia, mal za možné ho charakterizovať ako verejnú zeleň. Charakter zelene a miesta voľne prístupného verejnosti ohľadne danej lokality vyplýva aj z dokumentu Miestny územný systém ekologickej stability Mesta Košice, z ktorého vyplýva, že už od roku 1995 je lokalita Borovicový háj považovaná za biocentrum mesta Košice a zároveň za súčasť biokoridoru mestského regionálneho významu. Keďže pre aplikáciu zákona č. 66/2009 Z.z. je potrebné splnenie tiež ďalšej podmienky, ktorou je prechod verejnej zelene do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu, následne sa súd zaoberal posúdením splnenia tejto podmienky, a to postupujúc podľa § 2 ods. 1, 2 zákona č. 138/1991 Zb., § 347 ods. 1, 2, 3 Hospodárskeho zákonníka. Konštatoval, že k budovaniu – založeniu parkovej zelene Borovicový háj došlo najneskôr v roku 1985, kedy ObNV rozhodnutím vydaným v prospech Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice rozhodol o využití tohto územia, ako bolo zakreslené v kópii pozemkovej mapy. Uviedol, že účelom tejto zmeny využitia územia bolo prebudovanie hája nad Popradskou cestou na obvodný park pre Košice, čo vyplynulo zo zápisnice z 18.3.1985. Hospodárskou zmluvou z 10.11.1987 Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice odovzdal Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha do správy Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice – Správy mestskej zelene Košice. Správa majetku sa prevádzala ku dňu 30.11.1987 bezodplatne. Súd konštatoval, že Hospodárska zmluva z 10.11.1987 bola uzatvorená v súlade so zákonom a spĺňa po obsahovej stránke všetky podstatné náležitosti podľa citovaného ustanovenia § 347 Hospodárskeho zákonníka, keďže okrem uvedenia odovzdávajúcej a preberajúcej organizácie je jej obsahom určenie prevádzaného majetku (Borovicový háj o rozlohe 11,4245 hektára v katastrálnom území B. - D.), určuje deň prevodu - 30.11.1987 a tiež skutočnosť, že k prevodu dochádza bezodplatne. Poukázal na to, že do vlastníctva obce prešli z majetku Slovenskej republiky tie veci (aj verejná zeleň) ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnemu podniku, u ktorých prešla zakladateľská alebo zriaďovateľská funkcia na obec. Uviedol, že ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. právo hospodárenia k predmetnému nehnuteľnému majetku preukázal Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košice, štátny podnik, pričom delimitačným protokolom z 28.6.1991 tento majetok bol odovzdaný Správe mestskej zelene v Košiciach zriadené na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 7/B zo 14. mája 1991 ako rozpočtovej organizácie mesta. Uzavrel, že bola tak splnená aj druhá podmienka uvedená v § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. a to, že sa citovaný zákon vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je verejná zeleň, nakoľko táto prešla do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 138/1991 Zb.. Súd tak uzavrel, že v prejednávacom prípade boli splnené podmienky pre aplikáciu zákona č. 66/2009 Z.z., nakoľko ide o verejnú zeleň, ktorá podľa osobitného predpisu zákona č. 138/1991 Zb. prešla zo štátneho podniku Záhradnícky a sadovnícky podnik Košice, š.p. na obec. Konštatoval, že vecné bremeno obmedzuje vlastníka pozemku v prospech obce a upravuje ich vzájomné vzťahy pri užívaní nehnuteľností do doby majetkovoprávného usporiadania. Pri posúdení otázky, či za zákonom zriadené vecné bremeno patrí finančná náhrada vlastníkovi pozemku, keďže § 4 zákona č. 66/2009 Z.z. ju neurčuje, súd vychádzal z Ústavy SR, ktorá v článku 20 ods. 4 zakotvuje, že vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Konštatoval, že súdnou praxou bolo postupne ustálené, že vlastníkovi pozemku patrí opakujúca sa náhrada vo výške obvyklého nájomného a v súlade s takto ustálenou súdnou praxou rozhodovali aj okresné sudy s príslušnosťou pre územie mesta Košice a Košice - okolie nevynímajúc Krajský súd v Košiciach. Poukázal na to, že odlišné od doterajšej rozhodovacej praxe sú však závery rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26.8.2019 a sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30.11.2020, na ktoré poukázal žalovaný, v zmysle ktorých náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. je jednorazová a vzniká tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona, t.j. 1.9.2009 a premlčuje sa v lehote 3 rokov. Dodal, že tieto rozhodnutia vychádzajú z rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 zo 14.4.2016 (R73/2016) a sp. zn. 7Cdo/26/2004 z 24.3.2016 zaoberajúcich sa priznávaním primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov. Konštatujúc, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj pre priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z.. dal do pozornosti, že NS SR sa v rozhodnutí

sp. zn. 8Cdo/17/2019 odvoláva na akceptovanie vyššie uvedenej judikatúry ústavným súdom s tým, že aj proti rozhodnutiu NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 bola podaná ústavná sťažnosť, ktorá bola rozhodnutím ÚS SR sp. zn. III.ÚS 537/2021 z 30.9.2021 odmietnutá rešpektujúc princíp subsidiarity, lebo o veci sťažovateľov prebiehalo konanie pred všeobecnými súdmi, spor nebol právoplatne rozhodnutý. Uviedol, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu bola obohatená o ďalšie rozhodnutia, v ktorých sa preferuje priznanie jednorazovej náhrady: 1Cdo/171/2021 z 27. októbra 2021 a 1Cdo/99/2019 z 26. januára 2022, ktoré obe odkazujú v tejto otázke na rozhodnutie NS SR sp.zn. 8 Cdo/17/2019, a teda obe vychádzajú z jednorazovej náhrady. S prihliadnutím na vývoj rozhodovacej praxe dovolacieho súdu súd konštatoval, že v prípade náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva podľa zákona č. 66/2009 Z.z. patrí žalobkyni jednorazová náhrada.

V tej súvislosti mal za potrebné posúdiť žalovaným vznesenú námietku premlčania a to podľa § 100 ods. 1, 2 a § 101 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že vlastníci pozemkov, ktorí sú podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. povinní strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území si mohli uplatniť náhradu za uvedené vecné bremeno len v zákonom stanovenej lehote, a to do troch rokov (§ 101 OZ) od nadobudnutia účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z., t.j. od 1. septembra 2009 (do 1.9.2012). Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva žalobou doručenou súdu 10.6.2022, teda po uplynutí stanovenej lehoty a preto súd prihliadol na žalovaným vznesenú námietku premlčania a žalobu z dôvodu premlčania zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a to konštatujúc, že plne úspešnému žalovanému v konaní žiadne trovy nevznikli a ani si náhradu trov konania neuplatnil a neúspešná žalobkyňa nemá na náhradu trov konania nárok, rozhodol o trovách tak, že ani jednej zo sporových strán náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie včas podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 b/, d/, e/, f/ a h/ CSP.

Citujúc bod 31. rozsudku súdu prvej inštancie namietla, že zo žiadneho z dôkazov, ani z hospodárskej zmluvy, kde nie je žiadna zmienka o štátnom podniku, nevyplýva záver k akému dospel súd, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, štátny podnik mal v správe Borovicový háj. Argumentovala, že z rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 vyplýva, že Borovicový háj mali v správe Východoslovenské lesy š.p. Z predmetného rozhodnutia mala za zrejmé, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nikdy nenadobudol do správy Borovicový háj a žalovaný nepredložil žiaden dôkaz, že príslušná hospodárska zmluva na žiadateľa Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc bola niekedy uzavretá. A teda ani následne nemohol Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc odovzdať správu Borovicového hája na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc - Správa verejnej zelene na základe hospodárskej zmluvy z 10.11.1987 s prevodom správy k 30.11.1987, nakoľko to nikdy do svojej správy nenadobudol. Namietala, resp. tvrdila, že žiadna hospodárska zmluva medzi Východoslovenskými štátnymi lesmi š.p. a Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc neexistuje, čo vyplýva aj z prázdneho vyznačenia - v prílohe č. 1 rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, kde chýba číslo hospodárskej zmluvy. Keďže Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nikdy nenadobudol do správy Borovicový háj, nemohol ani previesť jeho správu na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc - Správa verejnej zelene.

Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie v bode 48. rozsudku, že včas neuplatnila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany a tvrdila, že ich uplatnila včas, a to ešte pred vyhlásením dokazovania za skončené, čo vyplýva zo strany 3 zápisnice z pojednávania z 13.2.2023 (uviedla, že poukazovala na dočasnú správu).

Namietala voči argumentácii súdu prvej inštancie a nestotožnila sa s ňou pokiaľ súd pre posúdenie toho, či žalovanému vzniklo dňom 1.7.2009 právo zodpovedajúce vecnému bremenu v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. považoval za podstatný spôsob nadobudnutia vlastníctva tejto verejnej zelene žalovaným podľa zákona č. 138/1991 Zb. Tvrdila, že počnúc rokom 1985 sa riešilo využitie Borovicového hája na obvodový park, avšak výsadbu realizovali pred rokom 1964 Východoslovenské štátne lesy š.p. ako les a nie verejnú zeleň, ktorú právny poriadok nepoznal nielen pred rokom 1989, ale ani po ňom. Mala za to, že žalovaný nepreukázal žiadnym listinným dôkazom, že Borovicový háj bol už pred rokom 1990 verejnou zeleňou a stavbou. Práve naopak, žalobkyňa preukázala Protestom prokurátora, že verejná zeleň v lokalite Borovicový háj mala vzniknúť až dňa 19.12.1991. Poukázala na VZN č. 2/1991 s tým, že toto bolo vydané až dňa 19.12.1991, a teda mala za to, že sa nemôže aplikovať na predmet žaloby zákon č. 66/2009 Z.z.

Tvrdila, že každý konajúci súd opomína, že nevyhnutnou podmienkou je platné územné, stavebné či kolaudačné rozhodnutie; aby sa teda vzťahoval na predmet žaloby ods.1 a ods. 4 zákona č. 66/2009 Z.z., mal žalovaný predložiť právoplatné územné, stavebné a kolaudačné rozhodnutie, ktoré nepredložil. Uviedla, že v zmysle § 2 ods. 7 zákona č. 138/1991 Zb. (v tom čase platného) veci a majetkové práva nadobudla obec dňom účinnosti zákona, t.j. 1.5.1991, teda ak sa má aplikovať § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. je nevyhnutné, aby k 1.5.1991 existovala verejná zeleň. V danom prípade tvrdila, že verejná zeleň ako obvodový park však vznikla až 19.12.1991, teda 7 mesiacov po účinnosti zákona č. 138/1991 Zb., a to vyhlásením Všeobecne záväzného nariadenia č. 2/1991 o zakladaní, údržbe a ochrane zelene. Uviedla, že žalovaný síce tvrdí, že verejná zeleň v lokalite Borovicový háj vznikla pred rokom 1990 jeho vysadením, avšak mala za to, že žalovaný toto svoje tvrdenie nikdy nepreukázal a nepredložil o tom žiadne dôkazy. Naopak, rozhodnutie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 svedčí o opaku. Namietala voči tomu, že sa súd vôbec nezaoberal rozhodnutím Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, a to kvôli koncentrácii konania. Doplnila, že toto rozhodnutie ministerstva bolo vydané dva roky po tom, ako bolo vydané rozhodnutie z 15.3.1985 odborom výstavby o využití územia pre Borovicový háj. Taktiež súd neposudzoval platnosť hospodárskej zmluvy z 10.11.1987 napriek tomu, že poukázala na pojednávaní 13.2.2023 na jej neplatnosť, ale hlavne poukázala na dočasnú správu vyplývajúcu z Hospodárskeho zákonníka, ktorú nie je potrebné ako notoriu podľa § 186 CSP dokazovať, keďže uvedený zákon bol zverejnený alebo oznámený v Zbierke zákonov SR. Mala za to, že sa súd s uvedeným rozhodnutím ani Hospodárskym zákonníkom a hospodárskou zmluvou nevyporiadal. Žalobkyňa tvrdila a mala za zrejmé, že do roku 1987 bola lokalita Borovicového hája lesom a nemohla byť parkom ani verejnou zeleňou. Tvrdila, že do dnešného dňa to podľa rozhodnutia MLVH SSR nie je park. Teda do roku 1987 (1989) bol Borovicový háj lesným pozemkom a nie verejnou zeleňou ani stavbou, nakoľko neexistujú o tom žiadne doklady a dôkazy. Keďže neexistovala verejná zeleň pred rokom 1987 a bola zavedená až v roku 1991 Všeobecne záväzným nariadením č. 2/1992, ktoré nadobudlo účinnosť 19.12.1991, nemohla ku dňu 1.5.1991 verejná zeleň prejsť do vlastníctva obce.

Argumentovala, resp. namietala to, že pre rozhodnutie vo veci bola podstatnou právnou otázkou stanovenia kritérií právnej kvalifikácie „verejná zeleň“ z hľadiska posúdenia tejto kategórie ako predmetu občianskoprávných vzťahov pre účely výkladu ustanovení zákona č. 66/2009 Z.z. Namietla, že súd neurčil kritéria pre posúdenie lokality „Borovicový háj“ ako veci v právnom zmysle a nevymedzil činnosti zakladajúce vytvorenie stavby „Borovicový háj“. Rozsudok je tak zaťažený vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti.

V ďalšom žalobkyňa poukázala na to, že zákon č. 66/2009 Z.z. hovorí o prechode vlastníctva, z ktorej skutočnosti mala za zrejmé, že verejná zeleň subsumovaná pod § 1 ods. 2 tohto zákona musí byť spôsobilým predmetom občianskoprávných vzťahov. Citujúc § 118 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 30.11.1987, kedy došlo k prvému prevodu „Borovicového hája“, § 119 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného ku dňu 30.11.1987 a § 120 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného k tomu istému dňu, ako i citujúc tie isté paragrafové ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu 1.7.2009, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 66/2009 Z.z. vyvodila, že každá verejná zeleň (resp. porasty a stromy, ktoré tvoria takúto plochu), ktorá nie je stavbou v zmysle Občianskeho zákonníka, stáva sa súčasťou pozemku, na ktorom sa ako biotop nachádza. Mala za to, že objekty spadajúce pod kategóriu verejná zeleň podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. musia byť samostatnou vecou majúcou povahu stavby v občianskoprávnom zmysle, pri ktorej to, že došlo k jej vytvoreniu ľudskou činnosťou, musí byť jednoznačne preukázané. Vo vzťahu k lokalite „Borovicový háj“ namietla, že nebolo stotožnené vykonanie takých prác, ktoré by bolo možné považovať za vytvorenie samostatnej veci v právnom slova zmysle. Úpravy v lokalite „Borovicový háj“ neboli vykonané v takej miere, aby lokalita zmenila svoj charakter prírodou vytvoreného územia. Zalesnenie tohto územia existovalo ešte pred akýmikoľvek aktivitami realizovanými právnym predchodcom žalovaného. Tvrdila, že právny predchodca žalovaného realizoval len výhradne administratívno-technické úkony týkajúce sa príslušného územia a ľudskou činnosťou nevytvoril novú samostatnú vec. Dospela k záveru, že ak „verejná zeleň“ nie je stavbou, nie je daný rozdiel vo vlastníctve k „verejnej zeleni“ a k jednotlivým pozemkom (keďže vlastníkom biotopu sú po celý čas vlastníci pozemkov). Preto k takejto „verejnej zeleni“ podľa § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. neprechádza vlastníctvo zo štátu na obec (bez prevodu súvisiacich pozemkov, na ktorých sa má zeleň nachádzať).

Citujúc, resp. poukázuc na rozsudok NS ČR z 28.2.2006 sp. zn. 22Cdo1118/2005 tvrdila, že pre jednoznačné identifikovanie „Borovicového hája“ ako samostatnej veci bolo potrebné v čase jej údajného vzniku ju individualizovať a určiť kde končí pozemok a kde začína takáto stavba. Uviedla, že žalovaným

predložené dokumenty nie sú pre účel vymedzenia stavby dostatočne určité, keďže umiestnenie lokality „Borovicový háj“ v rozhodnom čase (osemdesiatych rokov minulého storočia) vôbec neidentifikujú.

Tvrdila, že rozhodnutie Obvodného národného výboru z 15.3.1985 nikdy nenadobudlo právoplatnosť, jedná sa podľa nej o paakt bez právnych účinkov. Uviedla, že žiadne rozhodnutie nebolo doručené vlastníkom pozemkov. To potvrdzuje, že právny predchodca žalovaného mohol nanajvýš vykonať iba vyčlenenie lokality „Borovicový háj“ a nikdy nepristúpil k vytvoreniu stavby „Borovicový háj“.

Citujúc zo zápisnice z 8.3.1985, str. 2 bod 3: „v rámci budovania zelene mesta Košíc uvažuje sa s prebudovaním hája nad Popradskou cestou na obvodový park pre Košice. Tento zámer je zosúladený s generelom zelene mesta Košíc a jeho realizáciu podporujeme. Po majetkovoprávnom vyporiadaní a výstavbe parku zabezpečíme jeho spracovanie a údržbu.“ Mala z citovaného za zrejmé, že na príslušných pozemkoch sa nejedná o stavbu majúcu povahu verejnej zelene, ale len zalesnený biotop/zeleň, ktorá mala byť prebudovaná na obvodový park. K výstavbe parku mal právny predchodca žalovaného pristúpiť až po majetkovom vyporiadaní, pričom k uvedenému nikdy nedošlo. Z uvedených dôvodov mala za to, že na pozemkoch, o ktoré ide vo veci samej, neboli realizované také úpravy, ktoré by založili vznik novej veci označovanej „Borovicový háj“. Lokalita „Borovicový háj“ nie je vecou v právnom slova zmysle a ako samostatná stavba nikdy nevznikla. Vlastníctvo drevín v tejto lokalite nasleduje vlastníctvo pozemkov, na ktorých sa nachádzajú. Právny predchodca žalovaného vlastníctvo k týmto pozemkom nenadobudol. Preto aplikácia zákona č. 66/2009 Z.z. je vylúčená na tento prípad. Žalovaný nenadobudol vlastnícke právo k objektu „Borovicový háj“, keďže sa nejednalo o samostatnú vec majúcu charakter stavby, ktorej vlastníctvo by mohlo byť oddelené od vlastníctva dotknutých pozemkov.

V ďalšom žalobkyňa vymedzila tri právne otázky „spôsobilé byť posúdené v rámci odvolacieho konania“: 1/ či z hľadiska systematického výkladu právnej úpravy týkajúcej sa vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je alebo nie je možné na kategóriu „verejná zeleň“ podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vzťahovať právne závery týkajúce sa zriadenia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov,

2/ čo je obsahom práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. pri objektoch spadajúcich pod kategóriu „verejná zeleň“ podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., a teda, aké čiastkové oprávnenia vyplývajú z takéhoto práva zodpovedajúceho vecnému právu (zrejme vecnému bremenu – poznámka odvolacieho súdu) pre obec/mesto a

3/ či z hľadiska systematického výkladu právnej úpravy týkajúcej sa vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je alebo nie je možné na kategóriu „verejná zeleň“ podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vzťahovať právne závery týkajúce sa vzniku náhrady za zriadenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona o vlastníctve bytov.

Poukázala na to, že súd prvej inštancie v bode 36. rozsudku uviedol, že vyslovený právny názor je prijateľný a použiteľný aj na priznávanie náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. a finančná náhrada je nepochybne jednorazová“. Aj keď súd poukázal na ďalšie rozhodnutia, v ktorých mali byť riešené súvisiace právne otázky, pričom sa malo jednať o odlišné závery súdnych autorít označených v bode 39. rozsudku súdu, tvrdila, že súd sám zlyhal pri určení rozdielných aspektov týchto rozhodnutí dovolacieho súdu k právnym otázkam týkajúcim sa objektov majúcich povahu „verejnej zelene“ podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. (pričom táto zároveň nebola predmetom rozhodovania dovolacieho súdu).

Mala za potrebné poukázať na § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. a dala do pozornosti, že zákonné ustanovenie pri kategóriách objektov vrátane „verejnej zelene“ predpokladá iba primerané použitie jednotlivých pravidiel opatrení uvedených v zákone. Uviedla, že v prípadoch primeranej aplikácie zákona malo byť predmetom odôvodnenia konajúceho súdu aj skúmanie, či v konkrétnom prípade povaha ustanovení, na ktoré je odkazované (v danom prípade primeraná aplikácia celého zákona na „verejnú zeleň“) zodpovedá povahe prípadu, o ktorý ide. Gramaticky a teleologicky výklad § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. svedčí o možnosti vylúčenia určitých pravidiel zákona, ktoré sa inak vzťahujú na stavby. To, ktoré pravidlá/opatrenia sú takto vylúčené, vyplýva z rozdielu medzi stavbou uvedenou v § 1 ods. 1 oproti kategóriám stavieb uvedených v § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. Takéto rozlíšenie, tvrdila, že má priamy dosah aj na vzťah systematického výkladu medzi zákonom č. 66/2009 Z.z. a zákonom o vlastníctve bytov. Medzi stavbami podľa § 1 ods. 1 a § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. sú zásadné rozdiely. Poukázala na to, že kým stavby podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. sa zapisujú do katastra nehnuteľností, stavba, ktorá by mala mať povahu verejnej zelene podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. v zásade nie je zapisovaná do katastra nehnuteľností. Dodala, že byty sú rovnako ako stavby podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. evidované v katastri nehnuteľností. Preto v prípade časti § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. mala za možné akceptovať poukaz na vzájomnú podobnosť a možný systematický výklad

medzi pravidlami zákona č. 66/2009 Z.z. pre takéto stavby a („pravidlami“ – poznámka odvolacieho súdu) zákona o vlastníctve bytov, avšak uvedené neplatí pre stavby podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. Uzavrela, že nie je možné vzťahovať rovnaké pravidlá upravujúce vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pri zákone o vlastníctve bytov taktiež na vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. pri objektoch spadajúcich pod kategóriu „verejná zeleň“ podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. a to z dôvodu, že takéto stavby nevykazujú obdobné charakteristické znaky ako byty/bytové domy podľa zákona o vlastníctve bytov.

Citujúc § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. tvrdila, že ku dňu nadobudnutia jeho účinnosti (1.7.2009) neexistovalo jednoznačné určenie, na ktorých presne špecifikovaných pozemkoch sa v tento deň nachádza alebo nenachádza „verejná zeleň“ a toto nie je možné ani spätne jednoznačne určiť, pretože faktickou zmenou biotopu sa môže rozsah umiestnenia porastov na dotknutých pozemkoch v čase meniť. V prípadoch, ak právna skutočnosť nie je dostatočne určitá, nie je spôsobilá vyvolať právne účinky. Uzavrela, že použitie pravidiel zhodných s pravidlami Zákona o vlastníctve bytov pre účel výkladu zákona v časti § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. pre objekty „verejná zeleň“ je z hľadiska požiadavky ratio legis vylúčené. Na túto kategóriu sa uplatnia len niektoré opatrenia predpokladané zákonom č. 66/2009 Z.z. Z uvedeného dôvodu nie je podľa nej rozumne možné vzťahovať § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. v časti vzniku vecného bremena ex lege na objekt kategórie „verejná zeleň“. Dospela k záveru, že buď opatrenie uvedené v § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. nemožno vôbec ex lege aplikovať primerane na objekty spadajúce pod kategóriu verejnej zelene podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. alebo v prípade, ak by bolo možné aplikovať § 4 ods. 1 na objekty kategórie verejná zeleň, je nutné, aby tomu predchádzal zápis príslušného práva obce (mesta) zodpovedajúceho vecnému bremenu v katastrí nehnuteľností. Za týchto okolností je potrebné slovné spojenie § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. „vznik“ vykladať teleologickou redukciou zuzujúco ako „zriadenie“ a zároveň v nadväznosti na uvedené slovné spojenie „záznam“ je nutné vykladať ako „vklad“.

Žalobkyňa v ďalšom citovala záver súdu prvej inštancie uvedený v bode 40. rozsudku, podľa ktorého súd odkážuc na vývoj rozhodovacej praxe dovolacieho súdu konštatoval, že v prípade náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva podľa zákona č. 66/2009 Z.z. patrí jednorazová náhrada. Žalobkyňa citovala § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., v zmysle ktorého, ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou. Tvrdila, že obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ktoré by malo podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniknúť pri objektoch kategórie verejnej zelene zákon dostatočne určito nevy vymedzuje. Explicitne hovorí o práve „držať“ a „užívať“ pozemok pod stavbou. Analyzujúc dospela k záveru, že pri stavbe „verejná zeleň“ má vlastník pozemku povinnosť strieť umiestnenie stavby „verejná zeleň“ na svojom pozemku, čomu zodpovedá povinnosť vlastníka pozemku zdržať sa (omitere) odstraňovania biotopov verejnej zelene zo svojho pozemku. Keďže však právo „požívať vec“ žalovanému nebolo zverené tvrdila, že žalovaný nemá právo na úžitky, ktoré plynú z vlastníctva tejto veci. Medzi takéto úžitky podľa nej patrí aj možnosť požívať pozemky vstupom verejnosti do priestoru údajnej „verejnej zelene,“ ktorá sa má na týchto pozemkoch nachádzať. Pojem „užívanie a držanie“ uvedený v zákone mala za to, že je nutne zúžený na právo umiestnenia stavby, teda umiestnenia verejnej zelene. Právo vstupu verejnosti na tieto pozemky ako prejav požívania týchto pozemkov žalovaným, ktorý uviedla, že predstavoval základ pre uplatnenie práva z bezdôvodného obohatenia, o ktoré ide vo veci samej, nie je zahrnuté v čiastkovom oprávnení vyplývajúcom z práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. pri objektoch v kategórie verejná zeleň. Mala za to, že zo strany súdu došlo k extenzívnemu výkladu ustanovení zákona č. 66/2009 Z.z. Tvrdila, že rozsudok neobsahuje presvedčivú a jasnú právnu úvahu, z ktorej by bolo zrejmé, že vzhľadom na zistený skutkový stav vzniklo zo zákona vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z., ktoré by nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za vstup verejnosti na dotknuté pozemky vylúčilo. Mala za to, že súdy jej v podstate vnútili svoj právny názor o tom, že nárok má základ v zákone č. 66/2009 Z.z. Súd sa vzťahom bezdôvodného obohatenia a osobitnej náhrady nepriamo plynúcej zo zákona č. 66/2009 Z. z. nezaoberal. Došlo tým k porušeniu zásady odmietnutia spravodlivosti tým, že došlo k odopretiu práva žalobkyne, aby bolo rozhodnuté o nároku, o akom žiadala rozhodnúť žalobkyňa, ale o nároku z iného právneho titulu. Žalobkyňa mala za to, že je potrebné vzhľadom na ňou vyššie uvedené, buď z dôvodu neurčitosti obsahu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vzťahujúcemu sa na verejnú zeleň (§ 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z.) mať za to, že pri verejnej zeleni zákon č. 66/2009 Z.z. nevyvoláva vôbec právny následok vzniku práva vecného bremena taký, aký je predpokladaný pri iných stavbách patriacich pod § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., alebo v prípade, ak by malo vzniknúť na dotknutom pozemku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z. právo zodpovedajúce vecnému bremenu, tak sa má jednať o

právo umiestnenia stavby, pričom toto právo je pri stavbách podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. zhodné svojim obsahom s vecným bremenom pri stavbách podľa § 1 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z., preto v sebe neobsahuje právo požívania týchto pozemkov, a teda povinnosť vlastníka dotknutého pozemku strpieť vstup verejnosti na slúžiaci pozemok. Na tom základe nie je možné absorbovať náhradu za vstup verejnosti na pozemok titulom bezdôvodného obohatenia v náhrade za vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z.z.

Žalobkyňa uzavrela, že podľa jej názoru pri budovách kategórie „verejná zeleň“ nedochádza v zmysle § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z.z. k vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo zákona. Ak by tomu aj tak bolo, nemožno v prípade vzniku takéhoto práva zodpovedajúceho vecnému bremenu akceptovať pravidlo o tom, že pre dotknuté subjekty v takom prípade vznikla jednorazová náhrada momentom účinnosti zákona č. 66/2009 Z.z. Ak by bol aj prijateľný záver, že náhrada za takýto zásah by mala byť jednorazová, potom dotknutým subjektom chýbala akákoľvek efektívna možnosť si túto náhradu včas uplatniť, keďže ani nemali možnosť zistiť, že na ich pozemkoch sa tzv. „verejná zeleň“ vôbec nachádza. Takýto výklad mala za nekorešpondujúci s ústavnokonformným výkladom dotknutých ustanovení zákona č. 66/2009 Z.z. vo svetle požiadavky na zachovanie právnej istoty adresátov práva. Mala za to, že je potrebný ústavnokonformný výklad majúci podobu zužujúceho výkladu § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z.z. oproti zákonu o vlastníctve bytov, v prípade posudzovania pravidiel pre vznik práva na odplatu za zriadenie vecného bremena. Nie je preto možné pravidlá podľa zákona o vlastníctve bytov analogicky vzťahovať na právo na odplatu za vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Právny záver súdu prvej inštancie uvedený v bode 40. rozsudku, v zmysle ktorého náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová a nemá charakter opakovaného plnenia označila za nesprávny pre objekty spadajúce pod kategóriu verejná zeleň podľa § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. Podľa názoru žalobkyne, prípadné právo na jednorazovú odplatu za zriadenie vecného bremena pre objekty v kategórii § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. vzniká až momentom zápisu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu v katastri nehnuteľnosti. Žalobkyňa navrhla, resp. mala za potrebné právne vec posúdiť tak, že za obmedzenie podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. patrí dotknutým osobám opakujúca sa náhrada. Právo na jednorazovú náhradu môže pri objektoch v kategórii verejná zeleň vzniknúť až momentom zápisu príslušného práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa § 4 ods. 1 v katastri nehnuteľnosti. V prípade ak by malo vzniknúť právo na jednorazovú náhradu zo zákona, k uvedenému mohlo dôjsť až po účinnosti novelizácie zákona č. 66/2009 Z.z. zákonom č. 257/2022 Z.z. to znamená ku dňu 1.9.2022. Uzavrela, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil námietku premlčania vznesenú žalovaným a v prípade, ak by aj vo veci vzniklo právo na jednorazovú náhradu, tak takéto právo v čase podania žaloby nebolo premlčané.

Napokon žalobkyňa/odvolateľka v odvolaní pre rozhodnutie vo veci za podstatnú právnu otázku vymedzila, či nadobudol právny predchodca žalovaného platne vlastnícke právo k „Borovicovému háju“ a či došlo k platnému prevodu vlastníckeho práva k „Borovicovému háju“ z právneho predchodcu na žalovaného. Právnu úvahu súdu v tomto smere mala za nedostatočnú. Uviedla, že nebola v konaní úspešná a jej prostriedky procesného útoku vychádzali zo súdom akceptovaného vylúčenia predmetných pozemkov z rozsahu aplikácie zákona č. 66/2009 Z.z. Tvrdila, že nemala možnosť aktívne procesne reagovať na posun v právnej úvahe súdu, ktorý žalovanému priznal postavenie oprávneného subjektu z práva zodpovedajúceho vecnému bremenu podľa zákona č. 66/2009 Z.z. Argumentovala, že ak súd sám pristúpil k takejto zmene právneho posúdenia veci, bol povinný v odôvodnení dôsledne odôvodniť vznik vlastníckeho práva a platnosť každého následného transakčného úkonu, ktorým malo dochádzať k prevodu vlastníckeho práva k „Borovicovému háju“ z právneho predchodcu na žalovaného. Keďže k takejto zmene právneho posúdenia nedošlo, nemohla žalobkyňa svojou procesnou aktivitou sama odvrátiť takto vzniknutú vadu rozsudku súdu prvej inštancie. Tvrdila, že rozsudok tak trpí vadou arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Tvrdila, že súd „Borovicový háj“ ako vec v právnom zmysle nevymedzil a aj preto následne opomenul ustáliť moment vzniku vlastníckeho práva k tejto veci na strane právneho predchodcu žalovaného.

Žalobkyňa tvrdila, že z ňou uvedených námietok vyplýva, že „Borovicový háj“ nikdy nenadobudol povahu veci, ktorá by bola spôsobilá byť predmetom vlastníckeho práva, a teda ani vecou v štátnom socialistickom vlastníctve. Z uvedeného teda Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc ho nemohol platne získať do správy národného majetku. Ak by aj „Borovicový háj“ predstavoval súčasť národného majetku, súd neuviedol, na základe akého právneho titulu mal byť tento národný majetok v správe u Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc. Namietla, že záver súdu o tom, že lokalitu „Borovicový háj“ mal nadobudnúť do správy Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, nie je podložený žiadnym dôkazom. Práve opačný záver preukazuje znenie rozhodnutia MLVH SSR z 21.1.1987 o vyňatí, ktoré v bode B.1. písm. b/ ukladá Záhradníckemu a sadovníckemu podniku mesta

Košíc: „resp. uzatvoriť zmluvu o prevode národného majetku“. Vyvodila, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nemal v správe lokalitu „Borovicový háj“, keďže mu bola uložená povinnosť uzatvorenia príslušnej hospodárskej zmluvy o prevode správy. V konaní nebolo preukázané uzatvorenie takejto hospodárskej zmluvy, ktorou mala byť prevedená správa národného majetku na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc od inej socialistickej organizácie. Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc tak nikdy platne správu národného majetku nad lokalitou „Borovicový háj“ nezískal. Preto ani nemohol platne prevádzať správu tohto národného majetku na iné socialistickej organizácie. Žalobkyňa dospela k záveru, že vo veci nebolo zrejmé a ani ustálené, ktorá socialistickej organizácia mala získať do správy národného majetku „Borovicový háj“. Z tohto dôvodu mala za potrebné na vec aplikovať § 65 ods. 3 Hospodárskeho zákonníka, a teda prijať záver, že „Borovicový háj“ mal po celý čas v dočasnej správe Okresný národný výbor v Košiciach. Preto záver súdu, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc získal do správy národného majetku „Borovicový háj“ označila za nesprávny. Citujúc § 8 a § 9a Hospodárskeho zákonníka uviedla, že tento rozlišoval medzi právom hospodárenia a dočasnou správou národného majetku. Ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí ustanovil, že do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci okrem hnutelností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú. Zákon teda zakladal právny účinok prechodu vlastníckeho práva na obec iba k veciam, ktoré mali príslušné národné výbory v správe národného majetku a nie v dočasnej správe. Z toho dôvodu žalovaný nemohol nadobudnúť do vlastníctva „Borovicový háj“ z vlastníctva štátu na základe § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Preto na vec nemožno aplikovať § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z., keďže v prípade „Borovicového hája“ nenastal prevod vlastníctva zo štátu na žalovaného podľa § 2 ods. 1 na základe vlastníctva k tomuto objektu podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. Na uvedenom nemôže nič zmeniť ani formálne vyhotovenie Protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov z 3.5.2004. Žalobkyňa tvrdila, že v prípade, ak by malo dôjsť k nadobudnutiu lokality „Borovicový háj“ do socialistickejho vlastníctva za okolností, o ktoré ide vo veci samej, v čase za účinnosti právnych predpisov pred rokom 1989, tento národný majetok nadobudol príslušný okresný národný výbor do dočasnej správy a nemal k nemu právo hospodárenia, takéto právo hospodárenia nemal ani Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc alebo iný právny predchodca žalovaného. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. neprechádzajú z majetku SR do vlastníctva obce veci, ku ktorým nepatrilo právo hospodárenia príslušným národným výborom, ale boli iba v dočasnej správe. Vyhotovenie protokolu o prechode vlastníctva, majetkových práv a záväzkov, ku ktorému došlo vo veci samej, nie je spôsobilé založiť prechod vlastníckeho práva k lokalite „Borovicový háj“ zo štátu na obec v prípade, ak pre takýto prechod nie sú splnené podmienky uvedené v § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb., a to z dôvodu, že k veci, o ktorú by pri takomto prechode malo ísť, nemal národný výbor právo hospodárenia, ale bol iba v jeho dočasnej správe.

Ďalšou právnou otázkou, ktorú žalobkyňa v odvolaní nastolila ako otázku právnou bolo, či je hospodárska zmluva spôsobilá založiť právne účinný prevod správy národného majetku k budove na túto tretiu osobu v prípade, ak za predpisov účinných k 10.11.1987 neobsahuje presne označené parcely, na ktorých sa má budova nachádzať alebo je z iných dôvodov absolútne neplatným právnym úkonom. Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc mal odovzdať správu na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc - Správa verejnej zelene Hospodárskou zmluvou z 10.11.1987. Namietla, že sa súd vôbec nevyjadruje k hospodárskej zmluve a ani neposudzuje jej platnosť. Žalobkyňa tvrdila, že hospodárska zmluva je absolútne neplatná a na jej základe nemohlo dôjsť k platnému prevodu správy národného majetku do Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc. Ak by aj pripustila, že obe zmluvné strany boli spôsobilé uzavrieť takúto hospodársku zmluvu, potom by táto vykazovala vady z hľadiska určitosti (presnosti) vymedzenia svojho predmetu (§ 152 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka). Poukázala na to, že lokalita Borovicový háj bola ako prevádzaný národný majetok vymedzená v hospodárskej zmluve: „Borovicový háj o rozlohe 11,4245 ha kat. územie B. - D.“. Keďže prevádzaná mala byť správa nehnuteľností, predmet prevodu mal byť vymedzený v dostatočne určitom rozsahu, a to minimálne by mal obsahovať presné vymedzenie parciel, na ktorých sa má príslušná budova nachádzať. Žalobkyňa mala za to, že hospodárska zmluva je s poukazom na § 24 ods. 1, § 152 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka v nadväznosti na § 37 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom. Navrhla prijať záver a právne posúdiť, že Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc nepreviedol platne správu národného majetku na Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc - Správa verejnej zelene. Žalobkyňa trvala na tom, že splnenie ani jednej zákonom stanovenej podmienky v zmysle zákona č. 138/1991 Zb., na základe ktorej by malo údajne dôjsť k prechodu vlastníckeho práva k verejnej zeleni zo štátu na žalovaného nebolo doposiaľ v súdnom konaní žalovaným preukázané. Žiadala, resp.

navrhla právne posúdiť, že z dôvodu väd v získaní lokality „Borovicový háj“ do správy národného majetku Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc a následných väd k prevodu takejto správy národného majetku vrátane väd hospodárskej zmluvy, neboli zo strany žalovaného splnené zákonné predpoklady podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, a teda prípadné vlastníctvo žalovaný k lokalite „Borovicový háj“ nezískal. Z tohto dôvodu nemožno na vec aplikovať § 1 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z.z. Žalobkyňa tvrdiac, že na jej pozemkoch, o ktoré vo veci ide, vecné bremeno v prospech žalovaného na základe zákona č. 66/2009 Z.z. nevzniklo, žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vrátil mu vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania podaného včas žalobkyňou ako oprávnenou osobou (§ 362 a § 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 – 358 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi vymedzenými odvolateľkou (§ 380 a § 365 CSP), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť, rozsudok je vecne správny a ako taký ho preto potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

6. Rozsudok bol verejne vyhlásený 6. júna 2024 o 9.45 hod. v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dverí 210, o ktorej skutočnosti bol vopred vyvesený oznam na úradnej tabuli a zároveň zverejnený na webovej stránke tunajšieho súdu 29.5.2024.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku konštatuje, že dôvody uplatnené v odvolaní neboli naplnené. Súd vo veci náležite zistil skutkový stav, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, keď súd dôvodne a správne aplikoval na zistený skutkový stav zákon č. 66/2009 Z.z. a jeho ustanovenia aj správne interpretoval. Odvolací súd nezistil existenciu inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré netrpí nedostatkom nepreskúmateľnosti a konštatuje jeho správnosť. Súdom na základe výsledkov dokazovania prijaté skutkové a právne závery sú plne v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, zrozumiteľne uvedené a odôvodnené, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje a na toto odkazuje. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolateľa uvádza a dopĺňa nasledovné:

8. Odvolací súd považuje za nedôvodnú odvolaciu námietku žalobkyne, v zmysle ktorej zo žiadnych dôkazov nevyplýva, aby Borovicový háj mal v správe Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, a mala za to, že práve naopak, z dôkazu - z rozhodnutia Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987 a jeho prílohy č. 1 vyplýva, že Borovicový háj mali v správe Východoslovenské štátne lesy š.p.

V tej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti to, že v priebehu konania žalobkyňa okolnosť, že Borovicový háj (resp. celé územie spadajúce pod lokalitu, označovanú Borovicový háj) bol spravovaný Záhradníckym a sadovníckym podnikom mesta Košíc, nespochybnila. Z listinných dokumentov predložených žalovaným vyplýva, že tieto pozemky (ani zeleň) nikdy neprešli z majetku Slovenskej republiky na obec, resp. mesto, ale práve naopak, tieto boli už od roku 1985 v správe (nie vo vlastníctve) najprv Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice - rozhodnutie z 15.3.1985 o využití územia, a preto pokiaľ súd urobil tento záver, vychádzal iba zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu, navyše podporených listinnými dôkazmi (napr. Hospodárskou zmluvou z 10.11.1987). Pokiaľ žalobkyňa sa odvolala na rozhodnutie Ministerstva lesného a vodného hospodárstva SSR z 21.1.1987, týmto rozhodnutím došlo k trvalému vyňatiu lesných pozemkov v katastrálnom území B. - D. s cieľom vytvorenia mestskej zelene - obvodového parku o celkovej výmere 11,4245 ha, pričom z neho nevyplýva, ako tvrdí žalobkyňa, a teda nepreukazuje, že Borovicový háj bol v správe Východoslovenských štátnych lesov š.p.

9. Odvolací súd nemal za opodstatnenú odvolaciu námietku ani v časti, v ktorej odvolateľka tvrdila, že žalovaný nepreukázal, že Borovicový háj bol už pred rokom 1990 verejnou zeleňou a stavbou, ale práve

naopak, ona - žalobkyňa preukázala protestom prokurátora, že verejná zeleň v lokalite Borovicového hája mala vzniknúť až 19.12.1991.

Odvolačný súd je totožný so sporovými stranami v tom, že zák. č. 66/2009 Z.z. nedefinuje pojem verejná zeleň. V proteste prokurátora bolo namietané definovanie pojmu verejná zeleň v rámci VZN, pričom však fakt, že daná lokalita je zeleňou vo vlastníctve mesta a je prístupnou verejnosti, nemožno poprieť.

K danej odvolacej námietke odvolací súd poukazuje na to, že Borovicový háj bol až do roku 1987 identifikovaný ako les a následne užívaný ako verejná zeleň. Predmetné VZN č. 2/1991 sa nezaoberalo konkrétne identifikáciou Borovicového hája, dokonca ani jeho založením, či vytvorením, pričom existencia Borovicového hája už v období pred 19.12.1991, t.j. pred vyhlásením VZN č. 2/1991, bola nesporne preukázaná ostatnými písomnými dôkazmi produkovaným stranami sporu v konaní, ako aj to, že lokalita mala už vtedy charakter verejnej zelene. Tento charakter Borovicového hája ako verejnej zelene je treba odlišiť od sadov, parkov, a pod., ktoré sú stavbami v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), ktoré má na mysli ustanovenie § 1 ods.1 z. č. 66/2009 Z.z. V niektorých prípadoch budú sa preto plochy zelene považovať za stavbu alebo budú prináležať k stavbe, prípade budú existovať nezávisle od stavieb a súčasne sa nebudú považovať za stavbu, čo zjavne bude aj prípad Borovicového hája. Borovicový háj predstavuje vnútromestskú zeleň, ktorá je prístupná verejnosti, pričom takto je vnímaná od počiatku jeho výsadby. Dokonca spočiatku aj samotná žalobkyňa označila Borovicový háj za verejnú zeleň (viď žalobu na č.l. 1 a nasl. súdneho spisu). Následná argumentácia žalobkyne, keď následne tvrdila, že v zmysle § 120 ods.1 OZ ide v prípade Borovicového hája o súčasť veci tiež neobstojí vzhľadom na početné písomné dôkazy predložené stranami v tomto konaní, ktoré potvrdzujú vlastníctvo Borovicového hája príslúchajúce žalovanému. Zákon č. 66/2009 Z.z. pojem „verejná zeleň“ síce nedefinuje, no s týmto pojmom sa v súčasnosti je možné stretnúť v § 47 ods.5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Taktiež pôvodný zák. č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v § 32 ods.4 obsahoval pojmy „verejný sad“ a „záhrada“, ktoré nie sú pojmovo vzdialené od pojmu „verejná zeleň“. Pojem „verejná zeleň“ je možné na základe sadovníckej a urbanistickej praxe vymedziť ako „zeleň prístupnú všetkým občanom bez obmedzenia a slúžiacu na všeobecné užívanie“. Predstavuje zeleň v uliciach, stromoradia, zelené pásy a pruhy, mobilnú zeleň v uliciach, voľné miesta po asanácii budov, parkoviská, zeleň na námestiach, zeleň pri významných budovách, pomníky a pamätníky, verejnú zeleň na sídliskách, mestské parky a parkovo upravované plochy, promenády, promenádne lúky, odpočinkové lúky, okružné prechádzkové trasy, cieľové prechádzky, odpočívadlá, prírodné kiná a amfiteátre, náučné chodníky, psie lúky a pod. Zeleň verejných parkov tvoria všetky verejné prístupné plochy zelene v sídelnom útvere. Aj v zmysle evidovania spôsobu využitia pozemkov na LV č. XXXXX pre k.ú. E. v okrese Košice II pre väčšinu parciel platí, že sa jedná o pozemky, na ktorých je okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľovnícke využitie; v konaní nikdy ani nebolo sporné, že pozemky, resp. pozemok, ktoré sú predmetom konania, sú súčasťou Borovicového hája, ktorého výmera je totožná minimálne od roku 1984 až doteraz, a to aj napriek spochybneniu rozsahu územného rozhodnutia vo vzťahu k tam uvedeným parcelám žalobkyňou. V nadväznosti na to odvolací súd uvádza, že nie je vylúčené, že jednotlivé parcely a ich označenie tak, ako boli obsiahnuté a označené vo vtedajších podkladoch pre budúci zámer (napr. geometrický plán), prešli zmenami. Z dokumentu Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice (MÚSES) z roku 2013, ktorý bol schválený uznesením z XXII. rokovania Mestského zastupiteľstva v Košiciach zo dňa 16.12.2013, vyplýva označenie Borovicového hája za biocentrum, a preto aj z tohto dokumentu vyplýva charakter Borovicového hája ako verejnej zelene a miesta voľne prístupného širokej verejnosti.

10. Nedôvodnou je aj námietka, podľa ktorej verejná zeleň v lokalite Borovicový háj mala vzniknúť až dňa 19.12.1991, ku ktorému dátumu bolo vydané VZN č. 2/1991. Borovicový háj však nevznikol z jedného dňa na druhý, ale išlo o postupný proces vytvárania danej lokality nielen ľudskou činnosťou, ale tiež aj ako prírodného výtvoru, ktorý bol zeleňou prístupnou širokej verejnosti už pred žalobkyňou označeným dňom 19.12.1991. V tejto súvislosti neobstojí preto ani odvolacia námietka žalobkyne namietajúcej, že verejná zeleň na žalovaného nemohla prejsť, pretože podľa žalobkyne ku dňu 1.5.1991 ešte neexistovala.

V spojitosti s touto otázkou odvolací súd dáva do pozornosti a odkazuje na závery súdu prvej inštancie uvedené v bodoch 24. a 25. odôvodnenia rozsudku, v zmysle ktorých k budovaniu - založeniu parkovej zelene Borovicový háj došlo najneskôr od roku 1985, kedy ObNV - Odbor výstavby, územného plánovania architektúry rozhodnutím vydaným v prospech Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košice rozhodol o využití územia zakresleného v kópii pozemkovej mapy č. zákazky 813-1-3601-161-1985 prebudovaním hája nad Popradskou cestou na obvodný park pre Košice. Hospodárskou zmluvou z 10.11.1987 Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc odovzdal

Borovicový háj o rozlohe 11,4245 h do správy Záhradníckeho a sadovníckeho podniku mesta Košíc - Správa mestskej zelene Košice ku dňu 30.11.1987 a to bezodplatne.

Nepochybne verejná zeleň v lokalite Borovicový háj nebola založená a nevznikla prijatím VZN č. 2/1991 a teda odvolacia námietka nie je opodstatnená.

11. Pokiaľ odvolateľka nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie v bode 48. rozsudku, že včas neuplatnila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany a tvrdila, že ich uplatnila včas, a to ešte pred vyhlásením dokazovania za skončené, jej tvrdenia nekorešponujú s obsahom súdneho spisu. Z obsahu súdneho spisu jednoznačne vyplýva, že na pojednávaní dňa 13.2.2023 súd vyhlásil uznesenie, ktorým vyhlásil dokazovanie za skončené. Žalobkyňa sa na pojednávaní navrhla, aby sa súd zaoberal platnosťou Hospodárskej zmluvy z 10.11.1987 argumentujúc, že je táto neplatná. Nenavrhovala vykonať v tej súvislosti žiadne dokazovanie inými listinami než samotnou hospodárskou zmluvou a ani žiadne dôkazy v tej súvislosti nepredložila. Až po pojednávaní, po vyhlásení dokazovania za skončené, písomným podaním z 22.2.2023 doručeným súdu 27.2.2023 predložila svoje vyjadrenie, ku ktorému pripojila listinné dôkazy. Súd uplatniac zákonnú koncentráciu konania podľa § 154 CSP sa oneskorene predloženými listinnými dôkazmi dôvodne nezaoberal a na ne neprihliadol. Otázkou (ne)platnosti hospodárskej zmluvy sa však zaoberal a hospodársku zmluvu posúdil za platne uzavretú.

12. Odvolací súd má za to, že je záver súdu, ktorý nevidel žiadne dôvody na posúdenie neplatnosti hospodárskej zmluvy, správny a námietka odvolateľky o absolútnej neplatnosti Hospodárskej zmluvy z 10.11.1987 je nedôvodná. Predmetom hospodárskej zmluvy bol prevod správy národného majetku z organizácie Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc ako odovzdávajúcej organizácie na organizáciu Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc- Správa verejnej zelene Košice ako preberajúcej organizácie, ktoré zmluvné strany nemožno stotožňovať so subjektom Národného výboru mesta Košíc, a ani so subjektom Čsl. štátu, ktoré neboli zmluvnými stranami a na uvedenom nemení nič ani okolnosť, že Národný výbor mesta Košíc bol v zmluve uvedený ako nadriadený orgán tak odovzdávajúcej, ako preberajúcej organizácie a že išlo o prevod správy národného majetku, t.j. majetku logicky patriacemu štátu. V kontexte uvedeného potom podľa názoru súdu nejde o nemožný kríženec štátu a jedného z jeho orgánov, resp. ním zriadených organizácií, ako namietala odvolateľka. Zmluvným stranám tejto zmluvy bol zrejмый predmet prevodu správy, o čom svedčí dojednaný predmet prevodu správy v bode 1 zmluvy (Borovicový háj o rozlohe 11.4245 ha kat. územie B.), preto prijatie záveru o neurčitosti predmetu zmluvy, tak ako sa o to snaží odvolateľ, by bol zo strany súdu postupom v rozpore s preferovaním zásady platnosti zmluvy pred jej neplatnosťou, osobitne za situácie, že zmluva bola uzatvorená ešte v roku 1987, žiadna zo zmluvných strán sa nedovoľovala jej neplatnosti a žiadna zo zmluvných strán už v danej podobe a forme neexistuje (t.j. vo vzťahu k týmto subjektom už nie je možné zisťovať ich skutočnú vôľu dojednania predmetu zmluvy).

13. Rovnako nedôvodná je námietka žalobkyne tvrdiacej, že pred vydaním stavebného povolenia bolo nutné pozemok majetkoprávne vysporiadať a predložiť list vlastníctva. Dôkazom vysporiadania pozemku, ako aj skutočností, že sa podľa uvedeného rozhodnutia postupovalo, bola Hospodárska zmluva z 10.11.1987, ktorou došlo k prevodu nehnuteľností „Borovicový háj“ o výmere 11,4245 ha. Správou národného majetku „Borovicový háj“ bol poverený Záhradnícky a sadovnícky podnik mesta Košíc, ktorý správu ku dňu 30.11.1987 odovzdal Záhradníckemu a sad. podniku mesta Košíc - Správa verejnej zelene Košice. Zmluva bola uzatvorená v súlade s § 347 Hospodárskeho zákonníka bezodplatne a podľa bodu 9 tejto zmluvy bol vykonaný zápis v evidencii nehnuteľností.

Je pravdou, že žalovaný vzhľadom na časový odstup niektoré relevantné doklady nevie dohľadať. Avšak vzhľadom na to, že ide o stavbu riadne a dlhodobo užívanú ako verejnú zeleň možno usudzovať, že stavba je povolená. Odvolateľ neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by bol dôvod domnievať sa, že na túto stavbu nebolo vydané stavebné povolenie, resp. kolaudačné rozhodnutie alebo že by vznikla a užíva sa bez potrebných povolení. V tejto súvislosti odvolací súd dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo/71/2008.

14. Pokiaľ ide o namietanú jednorazovú povahu náhrady za zákonom zriadené vecné bremeno, a súdom akceptovanú námietku premlčania nároku žalobkyne, odvolací súd konštatuje, že aj keď samotný z. č. 66/2009 Z.z. neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu, požiadavku náhrady za vecné bremeno súdy už stabilne odvodzujú zo všeobecne uznávaných princípov, príkazu na ochranu základných práv a slobôd, teda zo základného práva vlastníť a užívať majetok. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z.z. je namieste primeraná náhrada (čl. 20 ods. 4 ústavy).

Pri zvažovaní výšky primeranej náhrady nie je rozhodujúca povaha verejného záujmu, kvôli ktorému je obmedzené právne postavenie vlastníka. Prihliadnuť je potrebné na intenzitu, rozsah a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka. V prípade vecného bremena vzniknutého podľa zák. č. 66/2009 Z.z. je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že vlastník pozemku pod stavbou, ktorá prešla do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku je fakticky obmedzený v držaní svojho majetku, v jeho užívaní a v požívaní jeho plodov a úžitkov, aj v nakladaní alebo akejkoľvek dispozícii s ním. Inak povedané, zostalo mu iba habere v podobe tzv. holého vlastníctva bez možnosti vykonávať akékoľvek vlastnícke oprávnenie. Rovnako je potrebné zohľadniť dĺžku trvania obmedzujúceho zásahu. Irelevantné ale je, že zákonodarca zrejme nepredpokladal trvanie obmedzujúceho zásahu do konečného vysporiadania vlastníckeho vzťahu k pozemku po taký dlhý čas, ako k nemu v skutočnosti dochádza (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/175/2019 zo dňa 27.4.2022).

15. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci zamietavým spôsobom, pretože považoval predmetný nárok za premlčaný v trojročnej premlčacej dobe počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru, že žalobkyni patrí jednorazová odplata; rozhodnutie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR.

16. Do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Ďalej je to prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného naň nadviazali.

Je možné poukázať na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26.8.2019 a sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30.11.2020, ktoré vychádzajú z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo 14.4.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 (R 73/2016) a z 24.3.2016 sp. zn. 7Cdo/26/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov konštatujúc, že v nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z.z.

Uznesením Najvyššieho súdu SR z 28.2.2023 sp. zn. 7Cdo/363/2021 bol na základe podaného dovolania žalovaného zrušený rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 7. júla 2021 sp. zn. 3Co/58/2020, keď v tam prejednávanvej veci Okresný súd Michalovce v poradí druhým rozsudkom z 10. júna 2020 č.k. 19C/247/2016-289 zaviazal žalovaného na zaplatenie peňažnej čiastky a zamietol žalobu v časti požadovaného úroku z omeškania za obdobie od 15.2.2017 do 16.2.2017, keď rozhodol o peňažnom nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z., ktorý bol napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Košiciach potvrdený. Krajský súd v Košiciach pritom vychádzal z právneho záveru o tom, že primeraná náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je poskytovaná na dobu vopred neurčitú, a teda mal za možné uvažovať o pravidelných platiach primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia, a to v podobe primeranej náhrady, preto bol ústavný dôvod na priznanie opakujúcich sa dávok primeranej náhrady. Dovolací súd v súvislosti s podaným dovolaním dospel k záveru, že oba nižšie súdy nezaujali žiadne stanovisko k zásadnej argumentácii žalovaného, podľa ktorej k obmedzeniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam došlo dňom vzniku zákonného vecného bremena dňa 1.7.2009, pričom na plnenie mal nárok len vlastník zaťaženého pozemku v čase vzniku zákonného vecného bremena a potom ďalší vlastník nadobudol vlastnícke právo už obmedzené zákonným vecným bremenom, pretože predmetné vecné bremeno vzniká in rem a vzťahuje sa na každého vlastníka vecného bremena zaťaženého pozemku (odkazujúc tiež na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014). Dovolací súd nad rámec dovolacieho prieskumu dal do pozornosti, že: „Problematika náhrady za zákonné vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 ods.1 zákona č. 66/2009 Z.z. bola medzičasom predmetom viacerých rozhodnutí dovolacieho súdu, napr. sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, na ktoré sa dovolateľ odvolával už v odvolacom konaní, 4Cdo/175/2019 a 5Cdo/116/2021. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/2/2014 bolo zrušené nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 349/2015 zo dňa 19. januára 2016. Ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 Ústavný súd SR odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30. septembra 2021. Urobil tak z dôvodu,

že sťažovateľmi spochybňovaný výklad relevantnej právnej normy v konkrétnych okolnostiach veci (nesúhlas právnym názorom najvyššieho súdu, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo známe žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu meritórne riešiace otázku nároku na opakovanú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom (podľa zákona č. 66/2009 Z.z.) sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, keď bude vec právoplatne skončená.“

Podobne postupoval NS SR keď uznesením sp. zn. 4Cdo/102/2022 z 31.5.2023 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21C/7/2020 a tiež Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/133/2012 odkazujúc ohľadne peňažného nároku žalobcu na náhradu za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z.z. na závery rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, ktoré označil súčasne za ustálenú rozhodovaciu prax.

17. V kontexte s uvedeným možno uzavrieť, že súd prvej inštancie ak rozhodol vo veci zamietavým spôsobom považujúc uplatnený nárok za premlčaný v trojročnej premlčacej dobe počítanej od 1.7.2009 vychádzajúc pritom zo záveru, že žalobkyni patrí nárok na jednorazovú odplatu za zákonom zriadené vecné bremeno, jeho rozhodnutie je vecne správne a plne v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v celom rozsahu včítane výroku o náhrade trov konania.

18. Záverom odvolací súd dodáva, vzhľadom na rozsiahlosť odvolania, ktoré podala žalobkyňa, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému (uznesenie Ústavného súdu SR z 19. mája 2009, sp. zn. II. ÚS 200/09).

19. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol i o trovách odvolacieho konania, a to tak, že stranám ich náhradu nepriznal. Žalovanému, ktorý by vzhľadom na úspech v odvolacom konaní mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, žiadne trovy nevznikli, žalobca/odvolateľ na náhradu trov odvolacieho konania nemá právo.

20. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).